

บันทึกองค์ความรู้

ชื่อองค์ความรู้ การส่งเสริมกลุ่มสมาชิกชุมชมชนพรหมเช็ดเท้าสู่กลุ่มผู้ผลิต หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

เจ้าขององค์ความรู้ นางสุชาดา มณีภาค ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สังกัด
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี

ความเป็นมา

ในปัจจุบันสถานการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของภาคการเกษตรในชุมชนมีภาวะความเสี่ยงสูงเกิดจากการประกอบอาชีพแบบดั้งเดิม ราคาผลผลิตตกต่ำ ไม่มีอาชีพเสริม สร้างรายได้และการรวมกลุ่มมีข้อจำกัด และกลุ่มอาชีพไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเพียงพอ ประกอบกับในหมู่บ้านมีปราชญ์ชาวบ้าน (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ แต่ขาดโอกาสการพัฒนาองค์ความรู้และขยายผลความรู้สู่การพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้อย่างเป็นระบบ

ด้วยปัจจัยดังกล่าว ปี ๒๕๖๐ ซึ่งมุ่งเน้นที่จะยกระดับเศรษฐกิจฐานราก นั่นคือรายได้ที่ต้องทำให้ชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการสร้างงานสร้างอาชีพสร้างรายได้อย่างเป็นรูปธรรมและมั่นคงจึงเป็นที่มาของสมาชิกชุมชมชน ซึ่งกำหนดแผนการสร้างสมาชิกชุมชมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีเป้าหมาย คือ ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพและรายได้ โดยให้ประชาชนในหมู่บ้านเรียนรู้สิ่งที่ยากทำ ฝึกปฏิบัติจริงให้สามารถนำไปเป็นอาชีพได้ โดยคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ประสบการณ์เป็นวิทยากรสมาชิกชุมชมชนหนึ่งคนเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากรสมาชิกชุมชมชนระดับเขต/จังหวัด/อำเภอ ไปสร้างวิทยากรสมาชิกชุมชมชนหมู่บ้านอีก จำนวน ๔ คน รวมหมู่บ้านละ ๕ คน ฝึกอาชีพที่สนใจในครัวเรือนเป้าหมายหมู่บ้านละ ๒๐ คน เมื่อครัวเรือนผ่านการฝึกปฏิบัติขั้นพื้นฐานแล้วก็สามารถสร้างอาชีพบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสร้างผลิตภัณฑ์ขึ้นมาเข้าสู่ระบบ OTOP เพื่อขยายผลทางการตลาดให้กว้างขึ้นภายใต้การบูรณาการความร่วมมือของประชารัฐ ส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากเติบโตอย่างมีคุณภาพมั่นคงตลอดไป

อำเภอนาเยีย มีหมู่บ้านเป้าหมายสมาชิกชุมชมชนจำนวน ๑๙ หมู่บ้าน บ้านหินลาดน้อย หมู่ที่ ๘ เทศบาลตำบลนาเรือง เป็นอีกหนึ่งหมู่บ้านเป้าหมายที่ดำเนินการตามแนวทางสมาชิกชุมชมชน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติอาชีพได้อย่างถูกต้อง
๒. เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายสามารถจัดตั้งกลุ่มอาชีพตามแนวทางสมาชิกชุมชมชนได้

กระบวนการ/วิธีการ/เทคนิค

เตรียมการ

๑. ประชุมแกนนำหมู่บ้าน/หัวหน้าคุ้ม
๒. ประชาคมคัดเลือกวิทยากรสมาชิกชุมชมชนหมู่บ้านละคน
๓. ประชาคมคัดเลือกครัวเรือนสมาชิกชุมชมชน ๒๐ ครัวเรือน
๔. ประชุมเตรียมความพร้อมวิทยากรและครัวเรือนเป้าหมาย

การดำเนินการ

๑. ประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ
๒. ประชาคมคัดเลือกวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านละ ๔ คน
๓. อบรมเรียนรู้ร่วมกันวิทยากรสัมมาชีพชุมชน

การนำองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านมาขยายผลและการเรียนรู้ร่วมกัน

๑. ประชุมแกนนำหมู่บ้าน/ตัวแทนครัวเรือนกำหนดเป้าหมายการพัฒนา
๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน
๓. ศึกษาดูงานหมู่บ้าน/กลุ่มอาชีพต้นแบบภายในอำเภอ
๔. ฝึกปฏิบัติอาชีพเป้าหมายของครัวเรือนสัมมาชีพ

สรุปประเมินผลการดำเนินงาน

- ๑ การรวมและตั้งกลุ่มอาชีพ (หลัก ๕ ก) ได้แก่
  - ๑.๑ กลุ่มสมาชิก สมาชิกกลุ่มต้องมีความสามัคคี และให้ความร่วมมือกับกรรมการ
  - ๑.๒ กรรมการ จะต้องมีความซื่อสัตย์ โปร่งใส เสียสละ รับผิดชอบ ตรวจสอบได้
  - ๑.๓ กิจกรรม กลุ่มต้องมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
  - ๑.๔ กติกา กลุ่มต้องมีกฎ กติกา ที่ดี มีความเป็นธรรมกับสมาชิกทุกคน
  - ๑.๕ กองทุน กลุ่มต้องมีกองทุนไว้ใช้จ่ายในการดำเนินงาน และจัดสวัสดิการแก่สมาชิก
๒. กลุ่มสมัครเข้าสู่ระบบ OTOP
๓. จัดทำแผนพัฒนารักษามาตรฐานกลุ่ม
๔. สร้างความคุ้นเคย/มิตรภาพที่ดี
๕. ขยายผลครัวเรือนต้นแบบ
๖. ประสานภาคีการพัฒนาหมู่บ้าน/กลุ่มให้ได้มาตรฐาน

บทสรุป

ผลสำเร็จการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชน

๑. เกิดการรวมกลุ่มอาชีพ
๒. เข้าสู่การสมัครโอท็อป
๓. นำผลผลิตภัณฑ์ชุมชนมาแปรรูป
๔. สร้างงานสร้างอาชีพ สร้างรายได้
๕. คุณภาพชีวิตชุมชนดีขึ้น
๖. มีกฎระเบียบกลุ่ม

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. หลักการมีส่วนร่วม (ทุกส่วนราชการ+ผู้นำชุมชน+หัวหน้าคุ้ม+ชุมชนทุกครัวเรือนได้เข้ารับการเรียนรู้ ร่วมและมีส่วนร่วมด้วยกัน)
- ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัด ๖X๒ (ทุกครัวเรือนมีและปฏิบัติร่วมกัน)
๒. การบูรณาการทำงาน (กำหนดกรอบ แผนงานร่วม)
  ๓. การประชาสัมพันธ์
  ๔. การติดตามสนับสนุนองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน
  ๕. การกำกับ ดูแลร่วมกัน
  ๖. ความหลากหลายของวิทยากรสัมมาชีพชุมชน (มีความมุ่งมั่น เสียสละ)
  ๗. การสร้างแรงจูงใจ (ทำให้เกิดการกระทำความดี การเชิดชูเกียรติครัวเรือนที่เป็นแบบอย่าง)
  ๘. การสร้างความตระหนักร่วมกัน (ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความมั่นคงการพัฒนาคุณภาพชีวิต)

ข้อเสนอแนะ

- ๑.สนับสนุนงบประมาณครัวเรือนเพิ่มเติม
- ๒.ปราชญ์/วิทยากรสัมมาชีพควรเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะอาชีพให้มีความแตกต่างกัน
- ๓.ทีมงานพัฒนาชุมชนควรสนับสนุนติดตามอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

